

KOMMUNAL PLANSTRATEGI MIDTRE GAULDAL 2016 – 2019

Endelig vedtatt i Kommunestyret den 30. mai 2016 sak 43/16

Dokumentet sist revidert 23. 05.2016

INNHold

INNHold	2
1 INNLEDNING	3
2 DEMOGRAFI.....	5
Utviklingstrekk.....	5
Utfordringer og planbehov.....	6
3 FOLKEHELSE.....	7
Utviklingstrekk.....	7
Utfordringer og planbehov.....	9
4 SKOLE OG BARNEHAGE	10
Utviklingstrekk.....	10
Utfordringer og planbehov.....	12
5 HELSE OG OMSORG	13
Utviklingstrekk.....	13
Utfordringer og planbehov.....	15
6 NATUR, MILJØ OG KLIMA	16
Utviklingstrekk.....	16
Utfordringer og planbehov.....	17
7 AREAL- OG TETTSTEDSUTVIKLING	18
Utviklingstrekk.....	18
Utfordringer og planbehov.....	20
8 NÆRINGS LIV OG SYSSSELSETTING.....	21
Utviklingstrekk.....	21
Utfordringer og planbehov.....	22
9 VANN, AVLØP OG RENOVASJON	23
Utviklingstrekk.....	23
Utfordringer og planbehov.....	24
10 SAMFERDSEL OG TRANSPORT	25
Utviklingstrekk.....	25
Utfordringer og planbehov.....	26
11 KULTUR	27
Utviklingstrekk.....	27
Utfordringer og planbehov.....	27
12 SAMFINNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	28
Utviklingstrekk.....	28
Utfordringer og planbehov.....	28
13 KOMMUNEN SOM ORGANISASJON	29
Utviklingstrekk.....	29
Utfordringer og planbehov.....	30
14 PLANOVERSIKT PER 01.01.2016 MED ANBEFALING.....	31
NYE PLANER?	35
15 KONKLUSJON	36
Styringsgruppas innstilling til Kommunestyret:	36
KILDER.....	37

1 INNLEDNING

Lovhjemmel

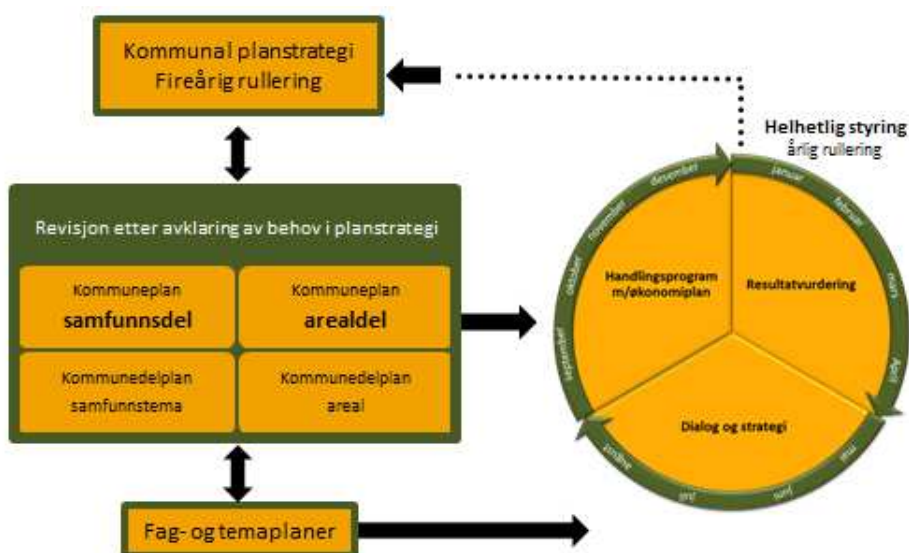
I plan og bygningsloven § 10-1 heter det blant annet at:

"Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden".

Om kommunal planstrategi

Planstrategien er et retningsgivende dokument og har til hensikt å belyse kommunens planbehov innenfor kommunestyreperioden. Kommunestyret skal med bakgrunn i utarbeidet kunnskapsgrunnlag ta stilling til revidering av kommuneplan og temaplaner, eventuelt utarbeidelse av nye planer eller oppheving av eksisterende. Planstrategien skal reflektere kommunestyrets satsingsområder i kommunestyreperioden og vil være kommunestyrets avtale med Rådmannen når den er vedtatt.

Planstrategi og det kommunale plansystemet

Hvert år skal det tas stilling til hvordan planoppgavene skal følges opp, prioriteres og tildeles ressurser. Dette skjer gjennom kommunens handlingsprogram med økonomiplan.

Om planbegrepet

Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel jfr. plan- og bygningslovens § 11. I tillegg finnes fag- og temaplaner. Disse utarbeides innen kommunens tjenesteområder eller for særskilte tema. Fag og temaplaner er ikke planer etter plan- og bygningsloven og skal ikke behandles etter lovens prosessregler. Noen av planene er lovpålagte etter sektorlover, mens andre velger kommunen å utarbeide selv.

Overordnede føringer

Ved utarbeidelse av planstrategien skal eksempelvis følgende legges til grunn:

- Plan- og bygningsloven
- Nasjonale forventninger fra KMD
- Regional planstrategi

- Stortingsmeldinger og NOUer

Folkehelseloven som trådte i kraft fra 01.01.12 gir kommunen et særlig ansvar for å fremme folkehelse gjennom lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting.

Kunnskapsgrunnlag

Ved utarbeidelse av kunnskapsgrunnlaget er ulike dokumenter lagt til grunn. Eksempelvis kan følgende nevnes: oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer for Midtre Gauldal kommune 2016 (folkehelse rapport), kommuneplanens samfunnsdel 2014-2030, kommunens utredning i forbindelse kommunereformen, SSB etc. Øvrige kilder er oppført i kildehenvisningen.

Evaluering av gjeldende planstrategi

Dette er andre gang at det utarbeides planstrategi for kommunen. Første planstrategi ble vedtatt høsten 2011 og omhandlet først og fremst revisjon av arealplaner. Det er nå lagt opp til vedtak i juni, slik at planarbeidet kan starte allerede sommeren 2016. Dagens planstrategi tar en gjennomgang av samtlige av kommunens planer og har en anbefaling om oppheving, sammenslåing av planer, videreføring eller revisjon.

Videreføring eller revisjon av kommuneplan for Midtre Gauldal?

I kommunestyreperioden 2011 – 2015 ble det gjennomført et grundig arbeid med revisjon av Kommuneplanens samfunnsdel og den ble derfor enstemmig vedtatt i kommunestyret i mars 2015. Gjennom vedtatt kommuneplanens samfunnsdel er det lagt en langsiktig utviklingsstrategi for kommunen. Rådmannen anbefaler derfor ikke revisjon i kommende kommunestyreperiode.

Arbeidet med gjeldende kommuneplanens arealdel ble påstartet i 2006 og ble endelig vedtatt i 2010. Gaula med sidevassdrag ble imidlertid unntatt rettsvirkning i endelig behandling. Arealdelen ble behandlet etter gammel plan- og bygningslov og mangler planbeskrivelse, konsekvensutredning og ROS-analyse. Det foreligger juridisk bindende bestemmelser til planen som er lite tydelige og gir mye rom for skjønn. Gjeldende plan har store arealer for spredt utbygging, noe som imidlertid er i strid med statlige planretningslinjer om samordnet areal- og klimaplanlegging. Rådmannen mener planen er utgått på dato og det er et behov for revisjon av kommuneplanens arealdel.

Oppbygning av planstrategidokumentet

Planstrategien inneholder 12 tema knyttet til kommunen som samfunn og organisasjon. Ti av temaene er forankret i kommunens enheter og rådmannens stab. De to resterende temaene, folkehelse og demografi, er sektorovergrepene og kan ikke knyttes direkte til kommunens enheter. De vil likevel ligge til grunn for samfunnsutvikling og tjenesteproduksjon i Midtre Gauldal. Hvert tema avsluttes med en bolk om utfordringer og planbehov. Planstrategien avslutter med liste over dagens planer, behov for nye planer og konklusjon med rådmannens forslag til prioriterte planoppgaver.

2 DEMOGRAFI

Utviklingstrekk

Befolkningsutvikling

Befolkningsstrukturen er et viktig grunnlag for all planlegging. Hvordan veksten fordeler seg mellom ulike grupper av befolkningen og hvordan denne aldersfordelingen er i ulike områder av kommunen er viktige faktorer for blant annet arealdisponering, bosettingsstrukturer, barnehage- og skole samt tilbud av tjenester herunder offentlig formål.

Midtre Gauldal hadde pr. 01.07.2015 6301 innbyggere. De siste 10 årene har der vært en befolkningsvekst på 10,1 %. Prognoser frem mot 2040 viser en befolkningsvekst på 909 personer eller 12,2 % (kilde: TR08_T01_12B - Trondheimsregionen).

Innvandring og bosetting av flyktninger

Innvandringen til kommunen er fortsatt stor (+2 %) og andelen av kommunens innbyggere som har innvandrerbakgrunn er nå 12 % (kun Hitra og Frøya som har flere i ST). Av 782 personer med innvandrerbakgrunn, hadde 651 europeisk bakgrunn, 63 afrikansk og 48 asiatisk. Veksten i antall innbyggere opprettholdes av innvandring. Bakgrunnsmateriale viser en stor fraflytting fra kommunen, som trolig er den yngre del av befolkningen (Kilde: Årsrapport 2015/SSB).

Integrerings- og mangfolds direktoratet (IMDI) har bedt om at kommunene skal bosette 50 000 flyktninger i perioden 2016-2019. Kommunene har vedtatt å bosette 20 500 flyktninger, hvorav Midtre Gauldal vedtatt å bosette 100 flyktninger (inkludert 38 enslige mindreårige) 2016 – 2019. (Kilde: Trøndelag i tall 2015).

Den store innvandringen i kommunen stiller store krav til tilrettelegging både hva angår barnehage, skole, arbeidsliv og bosetting. Av hensyn til kommunens videre utvikling og vekst, er det svært viktig å lykkes i denne tilretteleggingen.

Aldersfordeling

Utviklingen i befolkningens sammensetning, viser en sterk økning i antall barn i alderen 0-5 år, fall i aldersgruppen 6-15 år, og en økning i den voksne befolkning. Andel av befolkningen 67-79 øker sterkt og her vil planlegging i forhold til pleie og omsorgstjenester være viktig. For aldersgruppen 0-5 år vil dimensjonering av barnehagetilbud være viktig samt planlegging av fremtidig skoletilbud.

	2016	2020	2025	2030	2035	2040	%-vis vekst
0-5 år	460	502	493	479	474	476	0,2
6-15 år	735	770	841	877	875	869	1,8
16-19 år	367	328	340	337	370	377	0,1
20-66 år	3886	3996	4041	4094	4126	4185	4,0
67+	1069	1136	1188	1293	1410	1519	6,0
Sum	6517	6732	6903	7080	7255	7426	12,2

Figur 1: prognoser for Midtre Gauldal frem mot 2040 fordelt etter aldersgrupper (kilde: TR08_T01_12B - Trondheimsregionen).

Utfordringer og planbehov

Utfordring	Konsekvens/Begrunnelse
Befolkningsutvikling	Den demografiske utviklingen skaper i seg selv ikke behov for egne planer, men vil være en viktig faktor for planbehovet innenfor en rekke sektorer og sammenhenger. Eksempelvis kan den demografiske utviklingen skape ulike behov for økonomiske investeringer i Soknedal og Støren der det er en forventet befolkningsvekst.
Innvandring	
Aldersfordeling	
	<i>Relevante planer: Arealplaner/kommunedelplaner generelt, handlingsprogram med økonomiplan, pleie- og omsorgsplan, planer for skole- og barnehage, hovedplaner for vann og avløp, plan for bosetting og integrering osv.</i>

3 FOLKEHELSE

Utviklingstrekk

Helsetilstanden i kommunen

Folkehelseloven (2012) gir kommunen forpliktelser som for eksempel at kommunen skal ha oversikt over folkehelsesituasjonen i kommunen, og at det iverksettes tiltak på bakgrunn av dette (*oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Midtre Gauldal 2015= folkehelse rapport*). Folkehelse defineres i folkehelseovens §3 «*som befolkningens helse og hvordan folkehelse fordeler seg i befolkningen*». God helse innebærer at hver enkelt har overskudd til å mestre hverdagens krav.

«Helse i alt vi gjør» er kjernen i folkehelsearbeidet. For å få til et felles løft innen folkehelse må alle aktører i samfunnet bidra; fra politiske myndigheter, frivillige organisasjoner (ca. 40 i Midtre Gauldal), næringsliv samt private og offentlige virksomheter (*kilde: folkehelse rapport*). Midtre Gauldal har vurdert det som mest effektivt at folkehelse tas med som tema i alt planarbeid i stedet for at det lages en egen plan på temaet.

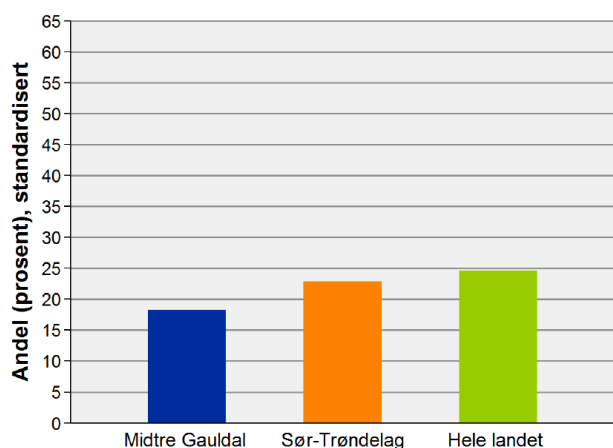
Folkehelsen i Norge er bedre enn noen gang. Den gjennomsnittlige levealderen øker og personer som i dag fødes i Midtre Gauldal har en forventet levealder på 78,9 år for menn og 83 år for kvinner (*Kilde: Folkehelseinstituttet, FHI*). I tillegg gir den generelle velferdsutviklingen økt levestandard og bedre levekår.

Utdanning

Sammenhenger mellom utdanningsnivå, materielle levekår og helse er godt dokumentert. For det første påvirker utdanning de levekår mennesker lever under gjennom livsløpet. For det andre bidrar læring til utvikling av en sterkere psykisk helse, som igjen påvirker menneskers fysiske helse i positiv forstand. (*Kilde: Helsedirektoratet/folkehelse rapport*)

Kort utdanning innebærer ofte en høyere risiko for belastende arbeidsmiljø, uføretrygd, arbeidsledighet, dårligere helsetilstand (*kilde: Helsedirektoratet, 2014*) og overvekt (inkludert barns overvekt) (*Kilde: Folkehelse rapport*).

Frafall fra videregående skole er et omfattende problem i hele landet. Figuren under viser at det er færre ungdommer som dropper ut av videregående i Midtre Gauldal sammenlignet med fylket og landet. «*Det er elever med dårlige skoleprestasjoner, med foreldre med lav utdanning, minoritets språklige, gutter og yrkesfagelever som har størst risiko for ikke å fullføre videregående opplæring*» (*kilde: forsker og utdannings sosiolog Sabine Wollscheid (2013)*).

Figur 2: andel som har sluttet på/ikke bestått videregående skole, status 5 år etter påbegynt opplæring (2011-2013). Kilde: folkehelseprofil, FHI 2015).

Det er færre som fullfører universitets- og høgskoleutdanning i Midtre Gauldal enn i landet for øvrig: 16,6 % har høyere utdanning her i kommunen, mens i landet for øvrig har 30,4 % slik utdanning, 32,6 % i Sør-Trøndelag.

	Kvinner			Menn			Begge kjønn		
	0-3 år	4+ år	Total	0-3 år	4+	Total	0-3 år	4+ år	Total
Midtre Gauldal	18,9	2	20,9	11,9	2,3	14,2	14,4	2,2	16,6
Norge	26,4	6,9	33,3	18,3	9,1	27,4	22,4	8	30,4
Sør-Trøndelag	27	8	35	18,6	11,5	30,1	22,8	9,8	32,6

Figur 3: Høyere utdanning i Midtre Gauldal, Sør-Trøndelag og Norge per 2013. (Kilde: Folkehelse rapport/J.O. Sliper/Sør-Trøndelag fylkeskommune).

Rusmiddelsituasjonen

Kulturen i Midtre Gauldal tilsier at mange ungdommer har sin alkoholdebut i forbindelse med konfirmasjonen (15 år). På 10. trinn melder 11 % at de drikker alkohol hver uke. Samtidig sier 53 % av ungdommer på 10. trinn at de får med alkohol av foreldrene på fest. Av de som svarer at de har drukket alkohol sier 16 % av de på 10. trinn at de har hatt uønskede seksuelle opplevelser i forbindelse med alkoholbruk (kilde: folkehelse rapport).

Utfordringer og planbehov

Utfordringer	Konsekvens og planbehov
Helsetilstanden i kommunen	<p>Kommunen har en løpende oversikt over helsetilstanden gjennom «oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Midtre Gauldal kommune». Rapporten skal benyttes for å øke kunnskapsnivået og grunnlaget for å ta gode beslutninger med mål om redusere sosial ulikhet i helse. Rapporten brukes aktivt innen arbeidet med planstrategi og oppdateres årlig. Konsekvenser for folkehelsearbeidet <u>skal</u> vurderes i all kommunal planlegging.</p> <p><i>Relevante planer: oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Midtre Gauldal kommune (ikke en plan men et grunnlag for planlegging).</i></p>
Utdanning	<p>Det er godt dokumentert at det er stor sammenheng mellom utdanning og helse. I Midtre Gauldal er det forholdsvis få som har/tar høyere utdanning. Ellers har vi mer fedme og mere belastningslidelser enn resten av landet. Det er bevilget penger til et prosjekt der det skal ses nærmere på kommunens utfordringer og hvordan det kan jobbes forebyggende innen området.</p> <p><i>Relevante planer:</i></p>
Rusmiddelsituasjonen	<p>Mange ungdommer drikker alkohol jevnlig og foreldre har ei liberal holdning til ungdommens alkoholbruk. Rammene for virkemidlene reguleres i alkoholloven, men det er kommunen som har ansvaret for å utforme alkoholpolitikken lokalt. Det er viktig at kommunen ser folkehelseperspektivet i sammenheng med alkoholpolitikken.</p> <p><i>Relevante planer: Ruspolitisk handlingsplan</i></p>

4 SKOLE OG BARNEHAGE

Utviklingstrekk

Fremtidens skole

Grunnskoleopplæringen skal bidra til å utvikle elevenes kunnskap og kompetanse slik at de kan bli aktive deltakere i et stadig mer kunnskapsintensivt samfunn. Samtidig skal skolen støtte elevene i deres identitetsutvikling. Dagens samfunn stiller en rekke nye krav til deltakelse i arbeidsliv, organisasjonsliv og i hjem og fritid. Enkeltmennesket og samfunnet er stilt overfor lokale og globale utfordringer knyttet til sosial, kulturell, økonomisk og teknologisk utvikling, og til hvordan vi skal skape en bærekraftig utvikling. Skal elevenes potensial realiseres, må skolen videreutvikles.

Kunnskapsdepartementet opprettet det såkalte Ludviksen-utvalget i 2013. Utvalgets mandat var å vurdere grunnskoleopplæringen krav til kompetanse i et fremtidig samfunns- og arbeidsliv. Arbeidet ble avsluttet i 2015, og utvalget leverte sine anbefalinger og funn i form av to utredninger: «*NOU 2014:7 – Elevenes læring i fremtidens skole*» og «*NOU 2015:8 Fremtidens skole*». Utredningene peker på et bredt spekter av grunnskolens utfordringer generelt, og vil være et viktig grunnlag for videreutvikling av skolen i Midtre Gauldal.

Skolestruktur

Det er per i dag 4 barneskoler (1 til 7 trinn) og en ungdomsskole i Midtre Gauldal. Det er god kapasitet i barneskolene i Budal, Singsås og Soknedal frem mot 2030. Støren barneskole har imidlertid behov for en utvidelse av areal til garderobe og formidlingsrom for grupper og klasser. Dersom elevtallsutviklingen fortsetter vil det være behov for ny skole på Støren i 2022. Her kommer også spørsmålet om skolens beliggenhet, sett i lys av ny E6 gjennom kommunen.

	Budal	Singsås	Soknedal	Støren b.	Støren u.	Totalt	SSB middels	SSB lav
2015/16	41	63	138	210	238	693		
2016/17	40	68	130	215	219	672	697	693
2017/18	41	68	132	234	188	663	702	694
2018/19	38	67	137	242	180	664	711	707
2019/20	34	74	138	257	175	678	730	719
2021-30						43	764	756
2031-40						-10		

Figur 4: Elevtallsutvikling på skolene i Midtre Gauldal. (Kilde: SSB/Gunn Bergmann)

Folkehelseinstituttets folkehelsebarometer for Midtre Gauldal (2014-2015) viser at 5. klassingene i Midtre Gauldal har signifikant dårligere resultat på nasjonale prøver i regning og engelsk enn 5. klassingene i landet for øvrig (Figur 5). Det jobbes systematisk for å skape bedre og stabile resultatnivå fremover.

Indikator og nøkkeltall	Midtre Gauldal kommune	Sør-Trøndelag fylke	Nasjonalt
Engelsk	45	50	50*
Lesing	49	50	50
Regning	46	50	50

*Nasjonalt snitt = 50

Figur 5: Resultater fra nasjonale prøver i Midtre Gauldal (Kilde: FHI)

Kommunestyret har vedtatt en kvalitetsstandard for skole og barnehager i 2006 som beskriver hvilke kvaliteter skolen skal ha, og viser dermed hva barn/elver og foreldre/foresatte kan forvente av skolen. Kvalitetsstandarden gir et godt grunnlag, men bør konkretiseres i forhold til utfordringsområdene i «fremtidens skole». Det utarbeides årlig en tilstandsrapport, som er et godt grunnlag for videre utviklingsarbeid.

Psykososialt miljø

Sosial kompetanse er en grunnleggende forutsetning for at barn og unge skal kunne forholde seg til andre i en sosial virkelighet, hvor det i økende grad stilles krav til individuelle ferdigheter og til individuelle plasseringer innenfor fellesskapet. I 2015 kom «NOU 2015:2 – Å høre til» (*Djupedalstvalget*). Den vurderer de samlede virkemidlene og tiltakene for å skape et trygt psykososialt skolemiljø, motvirke og håndtere krenkelses, mobbing, trakassering og diskriminering i skolen.

Resultatene fra elevundersøkelsen 2013-2014 og 2014-2015 (7.-10. trinn) dokumenterer at elevene i Midtre Gauldal vurderer sitt læringsmiljø og skolemiljø som bedre enn landsgjennomsnittet (7 - 10. trinn). I 8. og 9. trinn svarte 97 % av elevene ved Støren ungdomsskole at de trives på skolen, på 10. trinn svarte 89 % at de trives (Ung data 2015) (kilde: *Folkehelse rapport 2016*). Det finnes egne handlingsplaner for dette. Handlingsplaner er ikke en del av planstrategien, men blir nevnt i planoversikten bak.

Barnehage

Det er 6 barnehager i kommunen per i dag. I 2013 var dekningsgraden i alderen 1-5 år: 91,8 % (barn som har lovfestet rett til barnehageplass). Landssnittet er 90,8 % og snittet for Sør-Trøndelag er 93,8 % (kilde: *KOSTRA/folkehelse rapport 2016*).

Budal	Singsås	Soknedal/Hauka	Støren	Totalt
26	39	86	192	343

Figur 6: Antall barn i barnehagene pr.01.01. 2016.03.11 kilde: Grøtte/SSB)

1-5 år - 92% dekning	SSB middels	SSB lav
2020	460	431
2040	506	427

Figur 7: Prognoser for behov for barnehageplasser (kilde: Grøtte/SSB)

Barnehagene i Budal, Soknedal og Singås har arealer for å kunne ta unna en moderat barnetallsvekst. På Støren er det lite rom for utvidelser. Det drives allerede barnehage i brakker i tilknytning til Støren barnehage, disse vil bli utvidet høsten 2016 for å kunne gi tilbud til alle barn

med lovfestet rett. Befolkningsveksten har først og fremst vært på Støren og det forventes at veksten fortsetter her. Det er behov for ny barnehage på Støren.

Barnehagene i kommunen har ulike satsningsområder, men felles for barnehagene er fokus på danning, lek og læring. Alle barnehagene har gode lokaler og uteområder som innbyr til uteliv og fysisk aktivitet. Barnehagene på Støren er internasjonale barnehager med mange barn med ulike morsmål.

Kommunestyret har vedtatt en kvalitetsstandard for skole og barnehager i 2006 som beskriver hvilke kvaliteter barnehagen skal ha, og viser dermed hva barn/elver og foreldre/foresatte kan forvente av barnehagene/skolene.

Utfordringer og planbehov

Utfordring	Konsekvens og planbehov
Fremtidens skole	Ludvigsen utvalget peker på et bredt spekter av grunnskolens utfordringer fremover. Det er viktig at kommunens plandokumenter bygger opp om og videreutvikles ut fra utvalgets funn, men samtidig tar utgangspunkt i de lokale utfordringene og behovene i Midtre Gauldal. <i>Relevante planer: kvalitetsstandard for skoler og barnehager</i>
Skolestruktur	Det vil være behov for utvidelse av Støren barneskole, med bakgrunn i dagens behov og fremtidens befolkningsprognoser. Tidligere vurderinger viser at det er muligheter for utvidelse der den ligger i dag. Resultatene fra nasjonale prøver viser at disse kan forbedres fremover. <i>Relevante planer: Kommunedelplan Støren, kvalitetsstandard for skoler og barnehager</i>
Psykososialt miljø	Det må jobbes forebyggende med det psykososiale miljøet i skolene og skolene har egne planer for dette. <i>Relevante planer: kvalitetsstandard for skoler og barnehager, handlingsplan for skolene i Midtre Gauldal</i>
Barnehage	Barnehagen i Midtre Gauldal har et felles utgangspunkt for pedagogisk innhold og kvalitet gjennom felles kvalitetsstandard vedtatt i 2006. Det er behov for ny barnehage på Støren. <i>Relevante planer: kvalitetsstandard for skoler og barnehager, Kommunedelplan for Støren</i>

5 HELSE OG OMSORG

Utviklingstrekk

Tjenesteutvikling

Dagens oppgaver innen det kommunale helse- og omsorgstilbudet er komplekst, krevende og omfattende. Eksempelvis har kommunens helsetjenester sin juridiske forankring i helse- og omsorgstjenesteloven, folkehelseloven, psykisk helsevernloven, pasient- og brukerrettighetsloven og helseberedskapsloven, noe som viser at det er mange lover å forholde seg til.

For å kunne tilpasse seg samfunnsutviklingen står helsesektoren ovenfor store fremtidige endringer innen struktur og innhold. Tidligere omfattet omsorgstjenesten bare eldreomsorg, mens nå dekker omsorgstjenesten hele livsløpet uten hensyn til alder, diagnose eller bosted. Tjenestetilbudet er utvidet til å omfatte flere innbyggere og brukergrupper enn tidligere. Ikke minst som følge av samhandlingsreformen, da kommunene nå tar hånd om sykere pasienter enn før (tidlig utskrivning fra sykehuset). Vi får en stadig økende andel eldre i befolkningen og fremveksten av nye og yngre brukergrupper i helsesystemet, og oppfølging av disse brukergruppene medfører ressursbruk og nye krav, for eksempel boligtilbud eller mestringsstrategier innen psykisk helse- og rusarbeid.

Midtre Gauldal har en høyere andel mottakere av hjemmetjenester og flere i alderen 80 + som er beboere i institusjon enn landsgjennomsnittet. Figur 8 til venstre viser hvordan den prosentvise fordelingen på sykehjem og omsorgsbolig sammenlignet med andre kommuner i Trondheimsregionen. Figur 8 til høyre viser boliger med heldøgns omsorg for andre grupper med særskilte behov (psykisk- og fysisk funksjons-hemmede, personer med psykiske lidelser eller rusproblem mm.)

Dagens andel av befolkningen over 80 år i:		
	Syke- hjem	Oms.- bolig
Stjørdal	6 %	20 %
Malvik	17 %	1 %
Klæbu	27 %	0 %
Melhus	16 %	14 %
Skaun	16 %	0 %
Orkdal	20 %	0 %
M Gauldal	19 %	10 %
Rissa	26 %	2 %
Leksvik	20 %	0 %
Gj.snitt	16 %	8 %
Trondheim	21%	3%

Dagens antall boliger for andre med særskilte behov:	
Stjørdal	70
Malvik	31
Klæbu	26
Melhus	41
Skaun	10
Orkdal	26
M Gauldal	14
Rissa	16
Leksvik	12

Figur 8: Dagens andel av befolkningen over 80 år som bor på sykehjem* og i omsorgsbolig* til venstre, og dagens antall boliger med heldøgns omsorg for andre grupper med særskilte behov til høyre (kilde: Trondheimsregionen 2040).

*Sykehjem er definert som fellesbegrep for institusjoner for eldre/pleietrengende med heldøgns omsorg. *Omsorgsboliger er definert som boliger med heldøgns bemanning, som er tilpasset alders- og uførepensjonister og/eller personer som på grunn av fysisk eller psykisk funksjonshemming ikke kan bo i ordinær bolig. Ordinære eldreboliger med ulik grad av hjemmehjelp inngår ikke – de anses å være en del av det ordinære boligmarkedet (kilde: Trondheimsregionen 2040).

Midtre Gauldal har et stort antall sykehjemsplasser sammenlignet med andre kommuner i Trondheimsregionen. Dersom dagens utvikling skal fortsette vil det være behov for 21 nye omsorgsboliger og 39 nye sykehjemsplasser fremover mot 2040(*kilde: Trondheimsregionen 2040*). Dette vil medføre store fremtidige investeringer for Midtre Gauldal kommune.

Kommunen kan derimot gjøre grep for å redusere utbyggingsbehovet for heldøgns omsorgsplasser ved å fokusere på bedre tilrettelegging av egen bolig, gjøre eksisterende boliger og omgivelser funksjons- og aldersvennlig gjennom universell utforming, bruk av velferdsteknologi, dagtilbud og sterkere satsing på hjemmetjenester og rehabilitering i eget hjem, slik at fler får anledning til leve lengst mulig i eget hjem.

Det er antatt behov på 6-8 nye boenheter for gruppen særskilte behov de 5-10 første årene (*Kilde: Enhetsleder Helse og familie*).

Psykisk helse og rus

I henhold til folkehelse rapporten 2015 er det færre i Midtre Gauldal sammenlignet med resten av landet som bruker legemidler mot psykiske lidelser. Når det gjelder ungdommen har de uttalt seg om nervøsitet og indre uro og vi ser en økende tendens fra 8. trinn og oppover.

Kommunens tilbud innen psykisk helse og rus omfatter et tilbud for barn, unge og voksne. Den enkelte brukers behov kan være sammensatt og av den grunn kan oppfølgingen være ressurskrevende. Årsaken kan være at den enkelte bruker er avhengig av sammensatt tilbud som gjerne innebærer bolig, ulike typer aktivitet samt helse- og omsorgstjenester. Kommunens arbeid innen psykisk helse og rus går på tvers av fag og etater og kan blant annet kobles opp mot strategiplan for boligpolitikken, folkehelsearbeid osv.

Smittesisiko

Det er generelt en økning i risikoen for smitte på grunn av stadig økende mobilitet i vårt samfunn. Personer, dyr og varer forflytter seg over store avstander i løpet av kort tid.

I følge folkehelseinstituttet er økende antibiotika – resistens hos bakterier en trussel for fremtidig medisinsk behandling. Fra 2010 har Norge hatt flere utbrudd av antibiotika – resistente tarmbakterier, mer blodforgiftning og andre utbrudd av sykdommer som følge av dette.

Sosiale forhold

Arbeidsledigheten i Norge økte fra 3,2 % i 2014 til 4,6 % i august 2015 (*SSB per 19.01.2016*). Midtre Gauldal kommune har hatt en økning fra 2,6 % i februar 2014 til 3,9 % i februar 2015 (*Kilde: NAV Midtre Gauldal januar 2016*). En av årsakene kan være at flere ansatt ved den største næringsmiddel-fabrikken i kommunen ikke fikk videreført sine arbeidsavtaler i slutten av 2014.

Per 30. september 2014 var det 9,4 prosent av Norges befolkning (*nav.no*) og 9,5 % av kommunens innbyggere registrert som uføre. Det er marginale forskjeller mellom kommunen på dette området. Midtre Gauldal har færre sosialhjelpsmottakere enn landet for øvrig (*Kilde: NAV Midtre Gauldal januar 2016*).

Legemeldt sykefravær har vært lavere i kommunen enn fylket og landet for øvrig i perioden 2000 - 2015. De tre siste månedene av 2014 har det imidlertid vært en økning i sykefraværet (*Kilde: NAV Midtre Gauldal januar 2016*). Midtre Gauldal kommunen er den største arbeidsgiveren i kommunen. Utviklingen av sykefraværet i kommunen vil derfor påvirke statistikken for hvordan det totale sykefraværet i kommunen er.

Vilkår om aktivitet for stønad til livsopphold (eksempelvis sosialhjelp) ble vedtatt av Stortinget 24. mars 2015. Dette betyr at kommunene må gi tilbud om aktivitet til disse brukerne når bestemmelsen settes i verk. Økonomiske og andre konsekvenser for kommunen må utredes før dette iverksettes.

Utfordringer og planbehov

Utfordring	Konsekvens/begrunnelse
Tjenesteutvikling	Samfunnsutviklingen gjør det nødvendig med endringer i struktur og innhold av tjenesteproduksjon innen helse og omsorg, noe som nødvendiggjør revisjon av eksisterende pleie- og omsorgsplan. Samtidig anbefales det at eksisterende temaplan på kreft, demensomsorg og virksomhetsplan for funksjonshemmede blir en del av pleie- og omsorgsplanen noe som forsterker behovet for revisjon av eksisterende plan. <i>Relevante planer: Revisjon av pleie- og omsorgsplanen</i>
Psykisk helse og rus	Dagen plan for psykisk helse er utgått på dato (2007-2011) og foreslås opphevet i denne planstrategien. Det er behov for en ny plan og oppdatert styringsverktøy på området. <i>Relevante planer: Plan for psykisk helsearbeid</i>
Smitterisiko	Smittevern er koblet opp mot kommunens beredskaps- og samfunnssikkerhetsarbeid. Det er et behov for at den lovpålagte smittevernplanen revideres/oppdateres. <i>Relevante planer: Smittevernplan</i>
Sosiale forhold	Kommunen har i dag for få tiltaksplasser for uføre med restarbeidsevne, for unge som har utfordringer med å fullføre videregående og mangler tiltaksplasser ala Lysgården. Det er behov for en tverrsektoriell plan som har fokus på forebygging. Aktuelle problemstillinger vil være å redusere sosial eksklusjon og fattigdom blant barn, unge og barnefamilier samt øke fokus på folkehelse generelt. <i>Relevante planer: Redusere fattigdom og sosial eksklusjon blant barn, unge og barnefamilier i et folkehelseperspektiv (NY)</i>

6 NATUR, MILJØ OG KLIMA

Utviklingstrekk

Tilgang på natur- og friområder

Midtre Gauldal kommune har en utstrekning på 1862 km² og store deler av kommunen er definert som landbruks-, natur og friluftsområder i kommuneplanens arealdel. Områdene er imidlertid ikke gjennomgått og definert ytterligere. Midtre Gauldal har 1900 til 2000 fritidsboliger der de fleste er spredtbebygd i tilknytning til seterdalene.

Kommunesenteret Støren er i vekst og i nylig vedtatt kommunedelplan legges det opp til en økende fortetting i sentrum. Som en konsekvens av dette vil det være et økende behov for grønne lunger/fristeder/parker i tettstedet. Det ble derfor utarbeidet en grønnplassplan for Støren i 2015.

Verneområder

Forollhogna nasjonalpark med tilhørende landskapsvernområder ble opprettet ved kgl. resolusjon 21. desember 2001. Nasjonalparkstyret forvalter Forollhogna nasjonalpark, 8 tilliggende landskapsvernområder og et naturreservat. Nasjonalparkstyret består av 9 representanter, en fra hver av de berørte kommunene rundt Forollhogna og en fra hver fylkeskommune. Forollhogna (fjelltoppen) er et populært område for turgåere og stien/ferdsel hit har nå blitt en barriere for villreinen i området.

Gaula vassdraget med sidevassdrag ble vernet i 1986. Rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag ble vedtatt i 1994. Det ble utarbeidet en differensiert forvaltningsplan for Gaula vassdraget i 2003 (med status temaplan/veileder). Det er derfor RPR som er gjeldende i saksbehandlingen. Gaula vassdraget er en attraktiv lakseelv og er i høysesong for laksefiske mindre tilgjengelig for innbyggerne.

Motorferdsel i utmark - snøscooter

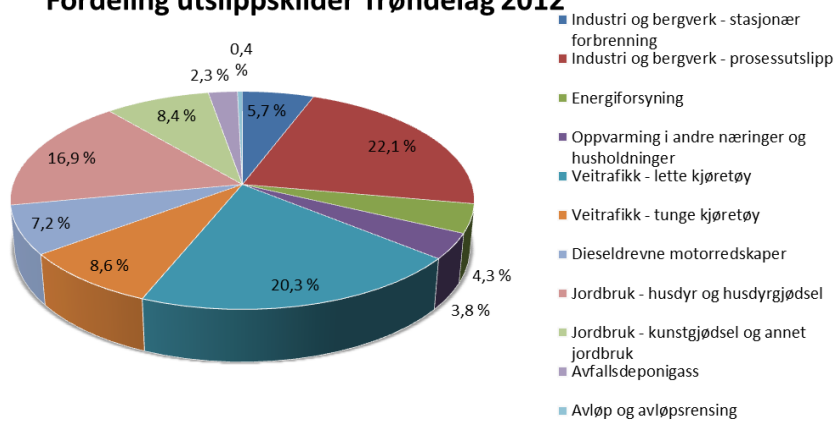
Forskrift for motorkjøretøy i utmark etc. ble endret i 2015 og tillater kommunestyret å fastsette snøscooterløyper for kjøring på vinterføre. Løypene skal vises i kommuneplanens arealdel (juridisk bindende) med tilhørende bestemmelser. Konsekvenser for friluftsliv og naturmangfold må eventuelt utredes. Kommunen kan ikke treffe vedtak om snøscooterløype over en eiendom før grunneier har samtykket. Rådmannen anbefaler derfor at en eventuell ny plan snøscooter traseer må komme som et initiativ fra grunneiere som ønsker en slik tilrettelegging over sine eiendommer.

Klimatilpasning

Menneskeskapte utslipp av klimagasser er hovedårsaken til klimaendringene de siste 50 årene (*kilde: KMD-nasjonale forventninger til planlegging*). Trøndelagsplanen (felles fylkesplan 2009-2012) fastslår at målet er å redusere utslippene av klimagasser i Trøndelag med 30 % innen 2020 sammenlignet med 1991(SSB).

I henhold til Midtre Gauldal kommunes energi- og klimaplan vedtatt i 2010 var det landbruk (49 %) og transport (45 %) som stod for de store utslippene i kommunen.

Fordeling utslippskilder Trøndelag 2012

Figur 9: Fordeling av utslipp i Trøndelag 2012 (Kilde: Trøndelag i tall/SSB Tabell 10608)

Prosessutslipp fra industrien har økt med 88,2 % i Sør-Trøndelag i perioden 2009 – 2012 (Elkem, Thamshamn Orkdal, Wacker Chemicals i Hemne).

Den generelle utviklingen viser at klimaet i Trøndelag blir våtere og mer voldsomt. Sammenligner vi dagens temperaturer med tidligere observasjoner, viser den en temperaturøkning på 0,4 C per tiår siden 1965 (kilde: meteorologisk institutt 2015). Dette betyr høyere gjennomsnittstemperaturer, økende nedbørsmengder, hyppigere tilfeller av storm som gjør skade. For Midtre Gauldal medfører dette større sannsynlighet for materielle skadet gjennom flom, ras/skred og vind.

Konsekvensene kan begrenses ved at samfunnet er forberedt, og her vil særlig kommunens beredskaps- og samfunnssikkerhetsarbeid være sentralt. Plandel i plan- og bygningsloven og statlige planretninger for klima og energiplanlegging skal være et redskap og legges til grunn for planleggingen i kommunen. Lovbestemmelsene åpner blant annet for å kunne fastsette nye utbyggingsområder tilrettelagt for vannbåren varme, - hensynsoner, - rekkefølgebestemmelser som hindrer utbygging før energiforsyningen er løst, - kollektivtransport, - sammenhengende gang-, sykkel- og turvegsystem samt bestemmelser som begrenser parkeringstilbudet i sentrumsområder.

Utfordringer og planbehov

Utfordringer	Konsekvens/Begrunnelse
Tilgang til natur- og friområder	Det foreligger ingen kartlegging av kommunens friluftsområder. I forbindelse med planlegging av fremtidige områder for utbygging, kunne det vært aktuelt å kartlegge områder kommunen ønsker å ivareta som viktige friluftsområder. <i>Relevante planer: Kartlegging av friluftsområde(NY), Grønnplan Støren</i>
Verneområder	Uten tiltak for vern, drift og skjøtsel vil verdifulle verneområder gradvis forvitte, i tillegg til at leveområdene til villreinen blir utsatt for sterkt press. Det jobbes med dette i nasjonalparkstyre for Forollhogna. Det foreligger ikke et godt styringsverktøy for videre utvikling av områdene langs Gaula og tilgjengelighet til vassdraget. <i>Relevante planer: Forvaltningsplan for Forollhogna nasjonalpark med landskapsvernområder, Differensiert forvaltningsplan for Gaula vassdraget (foreslås opphevet)</i>
Motorferdsel i utmark	Ny forskrift gir kommunestyret anledning til å vedta skuterløyper i kommuneplanens arealdel. Rådmannen anbefaler at initiativ til en slik plan må komme fra interesserte grunneiere. <i>Relevante planer:</i>
Klimatilpasning	Med jevnlig oppdateringer av kommunens beredskaps og samfunnssikkerhetsarbeid vil en kunne redusere risikoen for skader på bygg, eiendom og infrastruktur. <i>Relevante planer: Overordnet ROS-analyse, Kommuneplanens arealdel, hovedplan for veg, vannmiljø og avløp, Kommunedelplan for klima- og energi, beredskapsplaner osv.</i>

7 AREAL- OG TETTSTEDSUTVIKLING

Utviklingstrekk

Arealutvikling

Arealplanlegging er en viktig del av å sikre bærekraftig utvikling i kommunen. Nylig vedtatt kommunedelplan for Støren beskriver ønsket utvikling av kommunesenterets bebyggelse og infrastruktur, og den skal gi rammer for fremtidig tettstedsutvikling. Kommunedelplan for Singsås-Forsetmo og Enodd går mot sluttbehandling. Kommuneplanens arealdel ble endelig vedtatt i 2010 (påstartet i 2007) og er behandlet etter den gamle plan- og bygningsloven. Det er behov for en revisjon av denne.

Ulike næringer har ulike behov. Detaljhandel søker inn mot Støren sentrum der det bor mest folk. Arealene skal ha tilgjengelighet til både overordnet vegnett, ha parkeringsdekning og helst tilgang til kollektivtrafikk. Det samme gjelder større bedriftsrettede næringer. Enkelte av disse har en negativ effekt i form av støy, støv, lukt eller risiko for ulykker. Disse vil være avhengig av langsiktighet og effektiv skjerming.

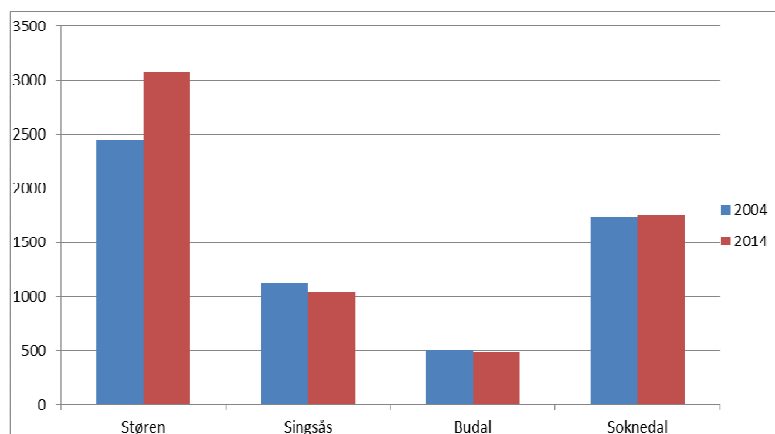
I 2014/2015 startet store planprosesser i forbindelse med ny E6 gjennom Gauldalen. Kommunen er planmyndighet og deltari prosessene. E6 kan utløse behov for nye planer i forbindelse med nye/oppgraderte avkjøringer til E6. Her må spesielt kryss Støren og handelsområde på Prestteigen nevnes. Soknedal vil også bli mer tilgjengelig med ny E6 og vil kunne utløse mer etterspørsel etter arealer til bolig- og næring i området.

Behovet for arealer til bolig og næring styres i hovedsak av befolkningsutviklingen.

Bosetting

De fleste innbyggerne i Midtre Gauldal bor i spredtbygde strøk (definisjon: minst 200 personer der avstanden mellom husene ikke overstiger 50 m). Andelen som bor i spredtbygde strøk er vesentlig høyere i Midtre Gauldal med 58 %, enn for Sør-Trøndelag med 26 %. Landsgjennomsnittet er 19 %. (Kilde SSB tabell 05212).

Bosettingen i kommunen styres gjennom arealplanlegging og områder avsatt til boligformål. Bosettingsmønsteret og fordelingen av alderssammensetningen i de ulike områdene har betydning for oppbygging av infrastrukturen. I perioden 2004-2014 har det vært størst vekst på Støren (+ 628 personer) og Soknedal (+25 personer). I Budal og Singsås har det vært en nedgang i antall innbyggere på henholdsvis -10 og -88 personer jf. figur 10. Det forventes at det er Støren og Soknedal som vil stå for største befolkningsveksten fremover.

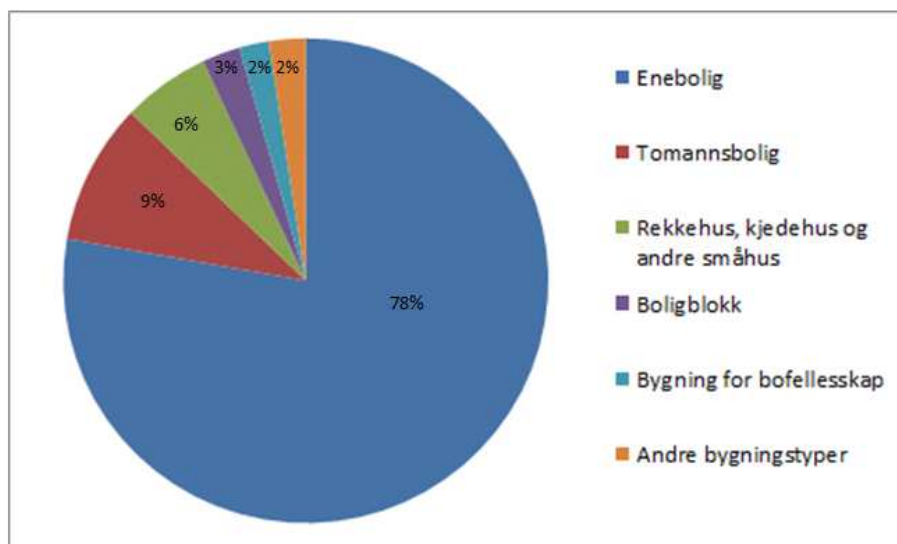
Figur 10: Befolkningsutvikling i de ulike tettstedene i Midtre Gauldal (Kilde: Trondheimsregionen).

	Støren	Soknedal	Singsås	Budal
0-5	221	125	65	29
6-15	313	216	100	77
16-19	120	126	67	36
20-44	1107	529	257	131
45-66	807	478	337	154
67+	443	289	208	101
Sum	3011	1763	1034	528

Figur 11: befolkning i kommunen fordelt etter soner og alder per 01.01.2015 (Kilde: Trondheimsregionen_TR2015M).

Boligutvikling

Per 2014 er fortsatt enebolig (78 %) den dominerende boligtypen i Midtre Gauldal. Etterfulgt av tomannsbolig (9 %), rekkehus/kjedehus (6 %), boligblokk (3 %), andre bygningstyper (4 %). Det bor 2,25 personer per husholdning i Midtre Gauldal. Sør – Trøndelag og Norge har husholdninger på henholdsvis 2,10 og 2,15 per husholdning.

Figur 12: prosentvis fordeling for type bolig per.01.01.2014 (kilde SSB: tabell 06266)

Det skjer imidlertid tydelig endring i boligmarkedet fra enebolig til mindre typer bolig. Prognoser med bakgrunn dagens utbygging viser at det vil bygges ca. 20 % enebolig og 80 % mindre type bolig fremover (*Trondheimsregionen 2011*). Dette vises nå tydelig på Støren i der det stadig planlegges leiligheter for utbygging.

Sammenhengene er komplekse, men en forenklet forklaring kan være økte kostnader til boligbygging, skjerpede tetthetskrav til arealutnytting i kommunale- og regionale planer samt generelle endringer i familiestrukturer. Kombinasjonen av disse faktorene gjør boligbyggingen mer lønnsom ved høyere arealutnyttelse og derav færre etableringer av eneboliger enn tidligere.

Per 2014 har Midtre Gauldal en større andel enpersonsfamilier enn nabokommunene.

Kommune/Landet	Andel enpersonsfamilier
Midtre Gauldal	40,60 %
Melhus	34,30 %
Rennebu	39,10 %
Holtålen	39,30 %
Norge	40,30 %

Figur 13: Andel enpersonsfamilier (over 18 år) i Midtre Gauldal sammenlignet med andre kommuner per 01.01.2014 (Kilde: SSB).

Økende antall enpersonfamilier har sammenheng med at stadig flere skiller seg, og at det er mindre vanlig å dele hushold med sine barn eller andre slektninger i voksen alder. I tillegg vil en større andel av befolkningen være barnløse og en økende andel av verdens befolkning er på flukt fra krig, sult og klimaendringer, og mange av disse reiser alene.

Et annet utviklingstrekk er endringer i kommunens rolle som boligutvikler. Mens kommunen tidligere hadde et tungt ansvar med utvikling av arealer til bolig, er dette nå hovedsakelig overtatt av private aktører. I dag påvirker kommunen boligbyggingen hovedsakelig gjennom å være planmyndighet.

Utfordringer og planbehov

Utfordring	Konsekvens/begrunnelse
Arealutvikling	Store planprosesser pågår i forbindelse med ny E6 og arealbrukskonflikter er en del av planleggingen. Alt etter hva som blir resultatet av endelig vedtatt reguleringsplan for E6 vil dette kunne utløse nye planer og eventuell revisjon av eksisterende planer. <i>Relevante planer: Kommunedelplan Støren, Områderegulering for Preststeigen – Korsen (NY), Områderegulering Engan etc.</i>
Bosetting	Uten tydelig, helhetlig og langsiktig rammer/planer for hvordan de etablerte tettstedene i kommunen skal utvikles, kan dette i stor grad bidra til å svekke fremtidig utvikling i disse områdene. <i>Relevante planer: kommunedelplan Soknedal, kommunedelplan Støren etc.</i>
Boligutvikling	Det skjer tydelige endringer i boligmarkedet og den lokale boligstrukturen, noe som påvirker kommunens rolle som bolig- og eiendomsutvikler. Endringer medfører et behov for at kommunen vurderer egne boligarealer, boligbehov og boligpolitikk. <i>Relevante planer: Strategiplan for boligpolitikken i Midtre Gauldal</i>

8 NÆRINGS LIV OG SYSSELSETTING

Utviklingstrekk

Næringsliv

Rollen som samfunnsutvikler innebærer at kommunen skal bidra til å utvikle gode lokalsamfunn for innbyggerne. Kommunen er viktig som sysselsetter, planmyndighet og arealforvalter. Samtidig er samspillet med at næringslivet en viktig faktor for å få dette til.

Midtre Gauldal er en stor landbrukskommune, selv om tabellen viser at antall sysselsatte i innen næringa har gått ned i perioden 2008 til 2014 (314 søker produksjonstilskudd i 2008 og 277 i 2014). Det har imidlertid vært større nedgang i antall sysselsatt innen jordbruk enn skogbruk. Dyrka marka holdes likevel i hevd og det har vært nydyrket ca. 1000 daa i perioden 2013 – 2015. De som slutter å drive aktivt jordbruk leier ut jord til aktive brukere (*Kilde: Midtre Gauldal landbrukskontor januar 2016*).

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Jordbruk, skogbruk	464	441	413	388	341	349	340
Sekundærnæringer (videreforedling)	817	811	814	906	1 015	1 056	1 091
Varehandel, hotell og restaurant, samferdsel, finanstjenester, forretningsmessig tjen., eiendom	939	975	970	990	948	973	969
Offentlig adm., forsvar, sosialforsikring	121	114	114	135	125	134	129
Undervisning	221	210	208	201	202	219	220
Helse- og sosialtjenester	527	540	580	571	559	596	558
Personlig tjenesteyting	97	84	90	96	105	89	88
Uoppgitt	11	12					
Totalt	3197	3187	3189	3287	3295	3416	3395

Figur 14: antall sysselsatte etter næring bosatt i Midtre Gauldal per 30.12.2014 (Kilde: ssb, tabell 07979)

Det har vært i sterk vekst innen videreforedling. Dette skyldes først og fremst noen få store aktører i kommunen (Norsk kylling, Støren Treindustri, Kjelstad Trelast og Lillerønning snekkerfabrikk). Industribransjen sto for i overkant av 30 % av ansettelsene i kommunen i 2014.

Informasjons- og kommunikasjonsteknologier med Gauldal Energi i spissen har fått en større betydning i kommunen. Antall ansatte per bedrift er lavt i Midtre Gauldal kommune, noe om skyldes at det ofte er en mangel på kompetanse på videreutvikling av virksomheten. Cirka 85 % av bedriftene i Midtre Gauldal er bedrifter med 0-1 ansatte, mens bare litt over 1 % har over 30 ansatte (*kilde: strategisk næringsplan 2013-2016*).

Gjennomsnittsansatte pr bedrift i Midtre Gauldal kommune er 2,69. Dette samsvarer med gjennomsnittsansatte i de fleste randkommunene av Trondheimsregionen, mens dette tallet i Trondheim, Orkdal og Stjørdal ligger mellom 3,5 og 5,5 (*kilde: strategisk næringsplan 2013-2016*).

Næringsområder

I gjeldende kommunedelplan for Støren er det avsatt ca. 225 daa ubebygde næringsareal. En del av disse er privateide arealer. I kommunedelplan Enodd og Singsås - Forsetmo er det avsatt henholdsvis 26 og 12 daa for fremtidig utvikling. For Soknedal er det per i dag minimalt med næringsareal tilgjengelig.

Trondheimsregionen har gjort beregninger om et samlet behov for næringsareal etter middels og høyt vekstscenario med henholdsvis 995 og 1123 daa for regionen fra 2012 til 2025. Reservekapasitet på regionale næringsarealer (nær Trondheim og i tilknytning hovedveg) er på 3.500 daa. I tillegg til er det ca. 2.000 daa reserve på næringsarealer med lokal verdi. I forhold til et totalt behov i regionen er det per i dag nok areal.

Samlet sett er det lite arealreserver tilrettelagt for næring i Midtre Gauldal. Dette vil være et svært viktig tema i fremtidige kommuneplanprosesser. Kommunen vil ha en sentral rolle i planleggingen og videreutviklingen av disse arealene.

Kommunens eiendomsforvaltning

I kommunal sektor er det opprettet både interkommunale selskaper, kommunale foretak og aksjeselskaper for å håndtere og utvikle eiendomsforvaltningen. Erfaringene er delte. Noen har valgt å legge feltet inn i den kommunale organisasjonen igjen. Dette primært for å opprettholde god politisk styring.

Eiendomsforvaltningen i Midtre Gauldal er organisert under enhet for Eiendom og kommunalteknikk. Kommunen har og opprettet et kommunalt foretak som har ansvaret for drift og utvikling av industriområdet i Moøya.

Kommunen påbegynte arbeidet med revisjon av eierskapsmelding og eierstrategi for selskaper som kommunen eier, men dette må tas opp igjen.

Utfordringer og planbehov

Utfordring	Konsekvens og planbehov
Næringsliv	Kommunen har et stort samfunnsansvar for å tilrettelegge i det lokale næringslivet, selv om kommunens rolle, mål og strategier er svakt definert på område. Som stor landbruks- og utmarkskommune er det viktig å vurdere hvordan det kan tilrettelegges for nyskapende landbruk fremover. Det foreslås at fremtidig landbruksplan blir en del av plan for næringsutvikling. <i>Relevante planer: Tiltaksplan for næringsutvikling, Landbruksplan</i>
Næringsområder	Som planmyndighet (og i noen tilfeller grunneier) vil kommunen ha en sentral rolle i utviklingen av næringsarealene i kommunen. Dersom kommunen ikke tar initiativ til at reguleringsplaner eller kommunedelplaner blir utarbeidet vil den videre næringsutviklingen kunne forsinkes i noen områder. <i>Relevante planer: Kommunedelplan Soknedal, kommunedelplan Støren, kommuneplanens arealdel, områderegulering næringsområde Haukdalsmyra (NY)</i>
Kommunens eiendomsforvaltning	Uten fastsatte mål og strategier for hvordan kommunens eiendommer skal driftes og forvaltes er det utfordrende å ta gode beslutninger i forhold til helhetlig utvikling. <i>Relevante planer: En plan for eierstrategi (NY)</i>

9 VANN, AVLØP OG RENOVASJON

Utviklingstrekk

Vann og avløp

Etterslep i fornyingstakten på kommunale vann- og avløpsnett i norske kommuner er omfattende. Etterslepet kan føre til omfattende lekkasjer i ledningsnett, som igjen kan medføre miljømessige konsekvenser som forurensing på land og i vann.

Nytt hovedledningsnett med tilhørende nytt renseanlegg er etablert for Enodd. For Singsås har kommunen bygget felles avløpsnett og renseanlegg for kommunalt byggefelt og nærliggende boliger og har kapasitet for videre tilknytning. Kommunen har for øvrig kommunal felles avløpshåndtering for det meste av Støren sentrum. For Soknedal har kommunen avløpsnett og tilhørende rensing av avløp for deler av bebyggelsen på vestsiden av Sokna og skoleområde. Utover dette håndteres avløp fra befolkningen etter forurensningslovens bestemmelser for spredte avløp med tilhørende renskrav. For Støren renses all avløpsvann (spillvann) i Moøya renseanlegg. Moøya er grunnet sin størrelse underlagt fylkesmannens tilsynsmyndighet. Øvrige kommunale renseanlegg er underlagt tilsyn fra lokal forurensningsmyndighet (*Kilde: EKT*).

I forbindelse med tilsynsbesøk for Moøya, foretatt av fylkesmannen, foreligger det pålegg om utarbeidelse av avløpsplan for Midtre Gauldal. Det arbeidet er igangsatt, men viktige premisser må først avklares gjennom EUs vanndirektiv (*Kilde: EKT*).

EUs vanndirektiv setter krav om at alle vannforekomster skal ha god økologisk tilstand. Forurensing skal fjernes og nødvendige forbedringstiltak skal igangsettes for å oppnå naturtilstand/god økologisk tilstand. Kommunen har per i dag liten oversikt over dagens tilstand på vann/vassdrag, og det er et behov for å se på vann og avløpsproblematikken samlet. Det meste av kommunens arealer er organisert under vannområde Gaula.

Vannforsyning

Kommunen står for vannforsyningen i deler av Soknedal, Støren og deler av Rognes. Kommunal vannforsyning oppfyller kravene til hygienisk og bruksmessig kvalitet og er forsvarlig sikret mot forurensing. Det er etablert ny reservevannkilde på Kvernvatnet i Støren. For Soknedal er det under testing og etablering av ny vannforsyning via brønnsystemer som hovedvannkilde, med dagens hovedvannkilde Hammervannet som fremtidig reservekilde (*Kilde: EKT*).

Per i dag er det private vannverk i tettstedene Singsås, Forsetmo og Enodd. Vannforsyning i spredt bebygde områder er i hovedsak løst gjennom private enkeltbrønner o.l. (*Kilde: EKT*).

Avfallshåndtering

I 2013 publiserte Miljøverndepartementet en nasjonal avfallsstrategi «Fra avfall til ressurs». Dokumentet utdyper nasjonale mål og virkemidler for avfallshåndteringen, fremtidsperspektiver, forebygging av avfall og prioriterte områder innen avfallshåndteringen.

For Midtre Gauldal sin del er dette ivaretatt gjennom Envina IKS. Envina skal, på vegne av sine eierkommuner, ta et samfunnsansvar ved å arbeide målbevisst for å oppnå miljøriktige og økonomiske gunstige løsninger ved innsamling og behandling av avfall for husholdningene og kommunale bygg og anlegg.

Utfordringer og planbehov

Utfordringer	Konsekvens/Begrunnelse
Vann og avløp	Det er i henhold til vanndirektivets mål om god økologisk tilstand i alle vassdrag, et behov for å se på vann og avløp samlet. Kloakkrammeplan fra 1990 har hittil vært nyttig for planlegging av tiltak. Kloakkrammeplan bør erstattes med ny avløpsplan som ivaretar målsettingene som ligger i vanndirektivet.
	<i>Relevante planer: Hovedplan for avløp(NY)</i>
Vannforsyning	Kommunens vannverk er godkjent i hh til drikkevannsforskriften.
	<i>Relevante planer: Saneringsplan for Støren vannverk.</i>
Avfallshåndtering	Økt avfallsproduksjon i husholdninger og industri er en miljøutfordring. Envina IKS har gode løsninger for avfallshåndteringen tilpasser våre lokale utfordringer.
	<i>Relevante planer: ingen registrerte behov</i>

10 SAMFERDSEL OG TRANSPORT

Utviklingstrekk

Transportmønster

I nasjonal transportplan er det et overordnet mål å tilby et effektivt, tilgjengelig, sikkert og miljøvennlig transportsystem som dekker samfunnets behov for transport og fremmer regional utvikling.

I 2013 hadde Midtre Gauldal en netto innpendling på -314. Det betyr at det flere pendlet ut av kommunen enn inn. I 2014 var dette tallet redusert og 977 personer pendlet ut av kommunen mens 720 pendlet inn i kommunen (-257) (*Kilde: SSB 2014*). Det er flere menn enn kvinner som pendler ut.

Det har vært en økning i kollektivtrafikken (buss) i Sør-Trøndelag på over 30 % i perioden 2005-2013 (*Kilde: SSB tabell 06670*). Det foreligger per i dag ikke oppdaterte tall på hvordan bruken av transportmidler fordeler seg i kommunen. På grunn av spredt bosetting og dårlig utbygd kollektivtrafikk utenfor Støren antas det likevel at det meste av transporten foregår per bil inn til kommunesenteret. Fra Støren antas det en økende bruk av kollektivtrafikk i takt med økt tilrettelegging og bedre tilbud, samtidig som kostnadene med å bruke bil blir stadig mer kostnadskreven.

Vegnett og jernbane

Vegloven definerer et tredelt ansvar for utbygging og drift av vegnettet. Staten har ansvaret for utbygging og drift av riksveiene, fylkeskommunene for fylkesveier og kommunene for kommunale veger. Vegnettet danner en av grunnsteinene i den kommunale infrastrukturen.

Det er per 2014 102 km med kommunal veg, 132 km med fylkesvei (2012) og 26,5 km med europavei i Midtre Gauldal. Det er flere veger som har bruer og underganger som bør oppgraderes/utvides.

I 2015 publiserte KS en kartlegging av vedlikeholdsetterslepet på kommunale veger i Norge. Kartleggingen anslo at det vil koste 33 mrd kr å oppdatere det kommunale vegnettet til en akseptabel vegstandard. For Midtre Gauldal ble vedlikeholdsetterslepet beregnet til 42,8 mill i 2004. Det bevilges 2,5 million i året til opprusting av vei i kommunen (*Kilde: Hovedplan veg 2004/EKT*).

Reguleringsplan for E6 Soknedal sentrum og Soknedal sentrum – Korporalsbru er vedtatt. Strekningen Ulsberg – Vindalslinene er utlagt på høring og offentlig ettersyn, mens strekningen Korporalsbru – Gyllan legges frem til behandling i midten av 2016. Kommunen er planmyndighet.

Jernbanetrase med overganger/underganger ble etablert i kommunen på slutten av 1800 – tallet/først på 1900 – tallet, og traseen ligger som den ble etablert den gangen. Samfunnsutviklingen har gått sin gang og det har blitt stadig større maskiner/biler og høyere krav til effektivitet uten at jernbaneunderganger er oppgradert tilsvarende. Disse fungerer nå som barrierer for fremtidig samfunnsutvikling og ligger som en utfordring i kommunen.

I 2015 har jernbaneverket (JBV) startet et forprosjekt til utredningsarbeid for dobbeltspor på strekningen Støren – Trondheim. Utredningen forventes slutført medio 2016, og vil være et ledd i det interne beslutningsgrunnlaget for valg av traseløsning. Arbeidet med offentlig planavklaring vil komme i etterkant av dette (*Kilde: jernbaneverket*).

Trafikksikkerhet

Ved planlegging av ny E6 tilrettelegges det for en stadig bedre trafikksikkerhet for gående og syklende. Trafikksikkerhet ivaretas også ved utarbeidelse av nye arealplaner/revidering av eksisterende. Det er likevel et behov for utbedringer i forbindelse med eksisterende veger. Statlige midler til dette ivaretas i pålagt Trafikksikkerhetsplan.

Utfordringer og planbehov

Utfordringer	Konsekvens/Begrunnelse
Transportmønster	Økt trafikkvolum belaster vegnettets bæreevne, noe som medfører et behov for nye vegløsninger og utbedringer av eksisterende veganlegg.
	<i>Relevante planer: hovedplan veg, områderegulering Prestteigen – Korsen.</i>
Vegnett og jernbane	Det foreligger ikke kartlegginger av tilstand, forfall og vedlikeholdsbehovet samlet sett på kommunens vegnett. Kommunen mangler derfor også en total oversikt over hvilke prioriteringer som bør gjøres både på veg og jernbaneunderganger
	<i>Relevante planer: Hovedplan veg</i>
Trafikksikkerhet	Trafikksikkerhet er en kontinuerlig oppgave og det er et vilkår for tildeling av statlig tilskudd at denne til enhver tid er oppdatert. Trafikksikkerhetsplan er utgått på dato (2013) og det er behov for revisjon.
	<i>Relevante planer: Trafikksikkerhets plan 2010-2013</i>

11 KULTUR

Utviklingstrekk

Kultur og fritid

Kultursatsingen i Midtre Gauldal har et mål om at alle innbyggerne så langt som mulig skal ha tilgang til et aktivt kultur – og fritidstilbud. Kommunen har i overkant av 40 frivillige lag- og organisasjoner, hvorav ca. 20 søker og mottar årlig tilskudd av kulturmidler fra kommunen (*kilde: KfV februar 2016*). Kommunen har ansvaret for kulturfaglige områder som kulturminner, behandling av spillemidler til idrettsanlegg, drift av folkebibliotek, drift av Skårvold, kulturhus, friluftsliv osv.

Et godt kulturliv kan bidra til at Midtre Gauldal blir attraktivt sted å vokse opp og bo i. For å sikre arbeidet med å skape gode rammevilkår for et aktivt kulturliv i kommunen er det behov for en kulturplan som skal være et verktøy for den politiske styringen og gi retning for det videre kulturarbeidet i kommunen.

Gauldal skole og kultursenter (GSK)

GSK ble etablert i 2010, som et samarbeid mellom Midtre Gauldal kommune og Sør – Trøndelag Fylkeskommune. GSK består i dag av Gauldal videregående, Støren ungdomsskole og Støren kulturhus og tilrettelegger for helhetlig tenkning og pedagogisk praksis omkring barn- og unges oppvekst vilkår.

Støren Kulturhus rommer i dag kulturskole, kino, bibliotek, kultursal med kulturarrangementer samt galleri/utstillingsområder. Det er i dag et fyrtårn sør for Trondheim og gir Støren identitet som kulturelt region senter. Det er et møtested for mange ulike brukergrupper med muligheter for et mangfold av organiserte og uorganiserte aktiviteter.

Det er imidlertid muligheter for å videreutvikle konseptet rundt dagens samlokalisering, sambruk og samspill gjennom strategisk planarbeid.

Fysisk aktivitet, Idrett og friluftsliv

Gjeldende kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv gikk ut i 2015 og må revideres i kommende kommunestyreperiode. Det er et krav fra Kulturdepartementet at alle kommuner skal ha utarbeidet et plandokument i henhold til plan- og bygningsloven som omfatter idrettsanlegg i kommunal regi og i regi av lag og foreninger, dersom det skal kunne tildeles spillemidler.

Utfordringer og planbehov

Utfordringer	Begrunnelse/Konsekvens
Kultur og fritid	Med mange aktive brukere av kulturtilbudene stilles det stadig større krav til langsiktig satsing og gode rammevilkår for fremtidig utvikling av kulturfeltet. Det er i denne sammenhengen behov for en plan som gir gode rammevilkår for et aktivt kulturliv.
	<i>Relevante planer: Kulturplan for Midtre Gauldal (NY), kulturminnekart</i>
Gauldal skole og kultursenter (GSK)	Det er viktig å videreutvikle dagens sambruk på GSK. Det vil være viktig at dette er et av hovedtemaene i en fremtidig Kulturplan.
	<i>Relevante planer: Kulturplan for Midtre Gauldal (NY)</i>
Fysisk aktivitet, Idrett og friluftsliv	Dersom det skal søkes om spillemidler er det krav om en kommunedelplan som omfatter anleggsplaner i kommunal regi og i regi av lag- og foreninger.
	<i>Relevante planer: Kommunedelplan for fysisk aktivitet, Idrett og friluftsliv.</i>

12 SAMFINNSSIKKERHET OG BEREDSKAP

Utviklingstrekk

Kommunens ansvar innen samfunnssikkerhet og beredskap

Kommunene er i de siste årene i økende grad blitt ansvarliggjort for et helhetlig og systematisk beredskapsarbeid. Dette fremkommer bl.a. i Lov om kommunal beredskapsplikt og Sivilbeskyttelsesloven med tilhørende forskrifter.

Midtre Gauldal har foreløpig unngått store uønskede hendelser. Fra naturens side kan deler av kommunen være utsatt for uheldige hendelser med bakgrunn i ekstremvær, og farlig gods både på vei og jernbane er utfordringselement.

I juni 2014 hadde kommunen tilsyn med beredskapsarbeidet fra Fylkesmannen i Sør – Trøndelag. Tilsynet påpekte at det var forbedringspotensial i forhold til at hendelsene som var gjennomgått ikke var analysert i forhold til hverandre (gjensidig påvirkning). Samtidig var eksisterende plan for detaljert, det er kun større hendelser som skal analyseres, og dette arbeidet pågår.

Kartlegging av risiko og sårbarhet

ROS – analyse er en kartlegging av uønskede hendelser som kan inntreffe, vurderer sannsynligheten av for at slike hendelser inntreffer og hvordan slike hendelser vil kunne påvirke lokalsamfunnet.

Kommunen gjennomførte en helhetlig ROS – analyse i 2015 og 10 uønskede hendelser ble vurdert. Analysen oppdateres så ofte det er nødvendig. Erfaringene tilsier at det er hensiktsmessig minst en gang i hver kommunestyreperiode, samt at det er et naturlig forhold å orientere om og drøfte i årlige møter i beredskapsrådet.

Beredskap

Kommunen har utarbeidet en overordnet plan for kriseledelse. Planen beskriver tiltak og ansvar om en større uheldig hendelse oppstår. Videre er det utarbeidet beredskapsplaner i forhold til bl.a smittevern, opprettelse og drift av mottakssenter, vold og trusler i skoler mv.

Kommunen har videre som målsetting å øve kriseledelsen årlig.

Utfordringer og planbehov

Utfordringene på feltet er knyttet til oppfølging av lovkrav om planverk bestående av ROS – analyse, beredskapsplaner og helhetlig systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid.

Utfordring	Konsekvens/begrunnelse
Kommunens ansvar innen samfunnssikkerhet og beredskap	Økende ansvarliggjøring for kommunene innen temaet i henhold til gjeldende lovverk.
	<i>Relevante planer: Helhetlig ROS-analyse</i>
Kartlegging av risiko og sårbarhet	Risiko- og sårbarhet vurderes jevnlig i forhold til aktuelle tema.
	<i>Relevante planer: Helhetlig ROS - analyse</i>
Beredskap	Utarbeidelse av beredskapsplaner er basert på ROS-analyser, samt oppdatering av eksisterende planer.
	<i>Relevante planer: beredskapsplaner</i>

13 KOMMUNEN SOM ORGANISASJON

Utviklingstrekk

Organisasjonsutvikling

Midtre Gauldal kommune vedtok i 2005 å innføre tonivåmodell, der beslutningsmyndigheten ligger hos Rådmannen og enhetslederne. Formålet med omorganiseringen var å styrke helhetlig ledelse i organisasjonen for på den måten å bedre ressursutnyttelsen og sikre effektiv drift. Kommunen har i dag 12 enheter med til sammen 550 ansatte og 447 årsverk.

Helhetlig styring ble igangsatt 01.01. 2014 og medfører økt fokus på resultatledelse (målstyring), økt fokus på dialog innen og utenfor organisasjonen samt fokus på kvalitetsforbedring. Gjennom helhetlig styring knyttes plan sammen med økonomi- og handlingsprogram..

Offentlig sektor er i stadig endring, og med kommunens begrensede tilgang til ressurser stilles det store krav til nytenking, innovasjon, modernisering og effektivitet. Digitalisering vil være et viktig tiltak i forhold til fremtidens krav til effektive strukturer, og det er viktig at kommunen ligger i forkant på dette området.

Det vil være særlig viktig at kompetanse og rekruttering til enhver tid er under vurdering. Samarbeidet mellom kommunal og frivillig sektor kan utvikles og forbedres gjennom bedret dialog mellom aktørene.

Kommunereform

Kommunereformen ble enstemmig vedtatt av Stortinget 9. juni 2015 og legger opp til omfattende kommunesammenslåinger. Landets kommuner har frist til 30. juni 2016 med å avklare sammenslåinger, med virkning fra 1. januar 2018 (*kilde: regjeringen.no*). Midtre Gauldal er fortsatt i en prosess og det er ikke tatt noen politiske beslutninger på hva kommunen velger.

Trondheimsregionen

Trondheimsregionen er et samarbeidsorgan for Stjørdal, Malvik, Trondheim, Klæbu, Melhus, Skaun, Orkdal, Midtre Gauldal, Rissa og Leksvik kommuner. Hensikten med samarbeidet er å styrke Trondheimsregionens utvikling i en nasjonal og internasjonal konkurransesituasjon, slik at regionen i framtiden hevder seg i toppen innen forskning, utdanning, næringsliv og kultur, og tjenester til befolkningen.

Nytt inntektssystem

Regjeringens foreslåtte endringer i inntektssystemet vil kunne medføre ca. 2.4 mill kr mindre til kommunen, men dette er ennå ikke helt avklart før Stortinget skal behandle forslaget i juni måned.

Økonomi

Midtre Gauldal har i dag en stram økonomi. Midtre Gauldal skal derfor delta i et effektivitetsnettverk sammen med sammenlignbare kommuner i 2016. Målet vil være å tilpasse tjenestenivået til kommunens økonomi.

Utfordringer og planbehov

Utfordring	Konsekvens/begrunnelse
Organisasjonsutvikling	Kommunen som organisasjon er i utvikling og det vil derfor være et stadig behov for nye planer og oppgradering av eksisterende.
	<i>Relevante planer: Kommuneplanens samfunnsdel, Kommunikasjonsplan, Arkivplan, Digitaliseringsplan for Midtre Gauldal (NY)</i>
Kommunereform	Det er foreløpig usikkert hva Midtre Gauldal gjør i denne sammenhengen.
	<i>Relevante planer: vil avhenge av politiske vedtak fremover</i>
Trondheimsregionen	De tyngste sakene i Trondheimsregionen er interkommunal arealplan og strategisk næringsplan. Disse planene er ikke juridisk bindende men retningsgivende i forhold til kommunens egne planer.
	<i>Relevante planer: Interkommunal arealplan og strategisk næringsplan</i>
Nytt inntektssystem	Stortingsvedtak må avventes.
	<i>Relevante planer: økonomi- og handlingsprogram</i>
Økonomi	Tjenestnivået i kommunen må til enhver tid tilpasses kommunens økonomi.
	<i>Relevante planer: økonomi- og handlingsprogram</i>

14 PLANOVERSIKT PER 01.01.2016 MED ANBEFALING

Detaljreguleringsplaner er ikke vist i denne oversikten.

FORKLARING AV FORKORTELSER UNDER KOLONNE ANSVARLIG:

RM= Rådmannens stab

EKT= Eiendom- og kommunalteknikk

NPF= Næring-, plan og forvaltning

KH= Kommunehelsetjenesten

INFO=servicesenter/arkiv

PLO= Pleie- og omsorg

KFV= Kultur-, fritid og voksenopplæring

IT=Informasjonsteknologi avdelingen

Fargekodene i tabellene viser hvordan det foreslås at planene skal behandles i kommende kommunestyreperiode. Rådmannens anbefaling går på om planen bør prioriteres revidert i kommende kommunestyreperiode.

	Foreslås Inngått i andre planer
	Foreslås opphevet
	Rådmannens anbefaling

Plan (utredninger)	Plantype	Hjemmel	Vedtatt år	Ansvarlig	Behov for revisjon	Kommentar
Overordnede planer						
kommuneplan	Samfunnsdel	Plan- og bygningsloven	2015	RM	NEI	Nylig revidert
	Arealdel	Plan- og bygningsloven	2010	NPF	JA	Utgått på dato.
	Økonomiplan med handlingsdel	Plan- og bygningsloven og kommuneloven	2014	RM	REVIDERES ÅRLIG	
Helhetlig ROS - analyse	Overordnet beredskapsplan	Lov om kommunal beredskapsplikt.	2011	RM	REVIDERES JEVNLIG	Medfører krav om beredskapsplaner – se samfunnssikkerhet og beredskap under
Samfunnssikkerhet og beredskap						
Smittevernplan	Beredskapsplan	Lov om smittsomme sykdommer	Ikke politisk vedtak	KH	JA	Pålegger kommunene å beskrive arbeidet. Behov for oppdatering.
Plan for kriseledelse	Beredskapsplan	Lov om kommunal beredskapsplikt.	Ja	RM	REVIDERES JEVNLIG	Oppdateres ved behov
Krisekommunikasjonsplan	Beredskapsplan				REVIDERES JEVNLIG	Foreslås inngått i plan for kriseledelse
Plan for kvalitetssikring av sensitiv informasjon	Beredskapsplan	Personopplysningsloven Offentlighetsloven				
Beredskapsplan for håndtering av vold og /eller trusselsituasjoner i skolene i Midtre Gauldal	Beredskapsplan		Ikke politisk vedtatt		JA	Gjeldende plan er fra 2009. det er behov for revisjon i løpet av 2017.
Handlingsplan for sykdom og	Beredskapsplan		Ikke politisk		REVIDERES JEVNLIG	

ulykker i barnehager			vedtatt			
Risikovurdering og beredskapsplan for barnehagene i MGK	Beredskapsplan		Ikke politisk vedtatt		REVIDERES JEVNLIG	
Plan for etablering av mottakssenter for evakuerte og pårørende	Beredskapsplan		Ikke politisk vedtatt.		NEI	
Administrasjon/interne dokumenter						
Arkivplan	Fag- og temaplan	Arkivloven	RM godkjenner	INFO	REVIDERES JEVNLIG	Oppdateres i tråd med gjeldende arkiv, retningslinjer og rutiner.
Kommunikasjonsplan	Fag- og temaplan		Ikke politisk vedtatt	INFO	JA	Nytt kommunestyre har gitt signaler om hvordan kommunen skal kommunisere utad. Gjeldende plan må derfor revideres og politisk vedtas.
Oppvekst						
Kvalitetsstandard for skolene og barnehagene	Fag- og temaplan		2006		VIDEREFØRES	Videreføres, men oppdateres i henhold til nye NOUer.
Helse og omsorg						
Rus politisk handlingsplan for MGK 2012-2015	Fag- og temaplan	Alkoholloven	2011	NAV	JA	Ny lov fra 2016 medfører behov for revisjon
Pleie- og omsorgsplan 2013 – 2020 Egenmestring – Trygghet – Livskvalitet	Fag- og temaplan		2010, rullert 2013	PLO	JA	Behov for revisjon på grunn av store utfordringer i pleie- og omsorgssektoren. Det vil være hensiktsmessig at demensplan, kreftplan, virksomhetsplan for funksjonshemmede inngår som tema i fremtidig leie og omsorgsplan.
Strategiplan for bosetting og integrering av innvandrere i Midtre Gauldal 2012-2015	Fag- og temaplan		2011	NAV	JA	Utgått på dato. Anbefales revisjon
Strategiplan for boligpolitikken i Midtre Gauldal kommune 2014 - 2017	Fag- og temaplan		2012	RM	JA	Skal revideres hvert fjerde år, og senest i 2017 i henhold til politisk vedtak (sak 21/4). Viktig med oppdatert plan også med tanke på nye befolkningsprognoser, flyktningssituasjonen etc.
Plan for psykisk helsearbeid 2007-2011	Fag- og temaplan		2007		OPPHEVES	Ikke lovpålagt. St.prp. nr.1 (2005 - 2006) fra Helse- og omsorgsdepartementet bestemte at kommunens planer for psykisk helsearbeid for

						planperioden 2007 -2010 måtte oppdateres for utløsning av øremerkede midler til psykiatri. Ikke aktuelt lenger. Planen brukes ikke aktivt i dag og er utgått på dato. Det er behov for en ny plan for psykisk helsearbeid.
Demensomsorg inn i fremtiden – demensplan for MG kommune 2010 - 2018	Fag- og temaplan		2010	PLO	NEI	Følges ikke opp. Tema tas inn i ny revisjon av <u>Pleie- og omsorgsplan</u>
Kreftplan for MG kommune 2010 - 2013	Fag- og temaplan		2010	PLO	NEI	Utgått på dato, følges ikke opp. Tema tas inn i ny revisjon av <u>Pleie- og omsorgsplan</u>
Virksomhetsplan for funksjonshemmede 2006-2010	Fag- og temaplan		Godkjent av RM i 2007	PLO	NEI	Følges ikke opp. Tema tas inn i ny revisjon av <u>Pleie- og omsorgsplan</u>
Kultur						
Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2012 - 2015	Kommunedelplan		2012	KFV	JA	Kommunedelplanen er et vilkår for tildeling av statlig tilskudd (spillemidler). Utgått på dato og bør revideres.
Kulturminneplan	Fag- og temaplan		1998	KFV	JA	Utgått på dato. Består kun av kart.
Teknisk/infrastruktur						
Kommunedelplan Støren 2014 - 2026	Kommunedelplan	Plan- og bygningsloven	2014	NPF	NEI	Nylig vedtatt. Ny E6, etablering av store bedrifter, uforutsette befolkningsprognoser etc. og andre endringer kan likevel medføre anbefaling om revisjon innen planstrategi er vedtatt
Sentrumsplan Støren – en plan for stedsutvikling Støren 2013-2040.	Temaplan		2013	NPF	NEI	Bakgrunnen var det treårige sentrumsprosjekt Støren med mål om å utarbeide en langsiktig sentrumsplan Støren, en kommunedelplan Støren og en tiltaksplan for næring. RM anbefaler ikke revisjon av Sentrumsplan Støren.
Kommunedelplan Enodd 2002-2013	Kommunedelplan	Plan- og bygningsloven	2002	NPF	Under revisjon	Foreslås slutført i løpet av 2016
Kommunedelplan Singsås – Forsetmo 2002-2013	Kommunedelplan	Plan- og bygningsloven	2002	NPF	Under revisjon	Foreslås slutført i løpet av 2016
Kommunedelplan Soknedal 2002-2013	Kommunedelplan	Plan- og bygningsloven	2002	NPF	JA	Befolkningsvekst i Soknedal. Det er behov for arealer til bolig og næring.

Kommunedelplan Hauka 2002-2013	Kommunedelplan	Plan- og bygningsloven	2002	NPF	NEI	Utgått på dato. Tas inn i revisjon av kommuneplanens arealdel
Kommunedelplan Forsetmoen	Kommunedelplan	Plan- og bygningsloven	2002	NPF	NEI	Inngår i Kommunedelplan for Singsås – Forsetmo som er under revisjon.
Kommunedelplan Kotsøy 2002-2013	Kommunedelplan	Plan- og bygningsloven	2002	NPF	NEI	Tas inn i revisjon av kommuneplanens arealdel
Kommunedelplan Rognes 2002-2013	Kommunedelplan	Plan- og bygningsloven	2002	NPF	NEI	Tas inn i revisjon av kommuneplanens arealdel
Områderegulering Engan	Områderegulering	Plan- og bygningsloven	2005	NPF	JA	Utgått på dato.
Saneringsplan for Støren vannverk	Fag- og temaplan		Ikke politisk vedtatt	EKT	NEI	Tiltaksplan på fornyingsprosjekter som på lang sikt bør prioriteres i Størens drikkevannsforsyning.
Kloakkrammepplan	Fag- og temaplan		1990	EKT	JA	Erstattes med hovedplan for avløp
Hovedplan veg	Fag- og temaplan		2004	EKT	JA	Eksisterende plan videreføres
Trafikksikkerhetsplan 2010 -2013	Fag- og temaplan		2010	EKT	JA	Vilkår for tildeling av statlig tilskudd til trafikksikkerhetstiltak. Utgått på dato.
Geodataplan 2011 - 2014	Fag- og temaplan		2010		OPPHEVES	Ble utarbeidet for å få tilgang til grunndata. Oppdraget er fullført.
IKT-plan for skoler og barnehager 2012-2015	Fag- og temaplan		2011-godkjent av RM	IT	OPPHEVES	Utgått på dato. Foreslår ny digitaliseringsplan for hele kommunen.
Differensiert forvaltningsplan Gaula	Fag- og temaplan		2003	NPF	OPPHEVES	Utspilt sin rolle i og med at Gaula ble untatt rettsvirkning ved vedtak av Kommuneplanens arealdel i 2010. RPR blir gjeldende for behandling av saker langs vassdraget.
Energi/Klima/Miljø						
Energi og klimaplan 2010-2020	Kommunedelplan		2010	NPF	NEI	Ble utarbeidet med støtte fra Enova. Alle enheter er ansvarlig for at planen følges innen sine fagområder.
Grønnplan Støren	Fag- og temaplan		2015	NPF	NEI	
Viltplan	Fag- og temaplan			NPF		Kart utarbeidet i 2010. Politisk orientering. Behov for oppgradering og ajourføring.
Miljøstrategi for Midtre Gauldal	Fag- og temaplan		2008	NPF	OPPHEVES	Ivaretas devisi gjeldende Energi- og klimaplan, Vanndirektivet, Forurensingsloven, Naturmangfoldloven etc.
Næring						

Tiltaksplan for næringsutvikling i Midtre Gauldal kommune 2014-2016	Fag- og temaplan		2013	NPF	JA	Utgår i 2016. Landbruk anbefales tatt inn som tema i denne planen.
Landbruksplan 2003 - 2006	Fag- og temaplan		2003	NPF	JA	Utgått på dato. Brukes i tildeling av SMIL midler. Anbefales å inngå som del av fremtidig tiltaksplan for næringsutvikling.
Beitebruksplan	Fag- og temaplan		Ikke politsik vedtatt	NPF	NEI	Utarbdet av Rådmannen i 2004. Ikke behov for en slik plan fremover. Må i så fall inngå som en del av landbruksplan/tiltaksplan næringsutvikling.
Hovedplan for skogsveier	Fag- og temaplan			NPF	Under behandling	Ny plan vedtatt 18.04.2016 (sak 49/16)

NYE PLANER?

I tillegg til Rådmannens anbefaling om revisjon av eksisterende planer jf tabellen over, så ser Rådmannen at det kan være behov for nye planer eller tema som må belyses fremover. Rådmannen anbefaler følgende nye planer markert med **grønn**:

- Digitaliseringsplan
- Forebygge fattigdom og sosial eksklusjon blant barn, unge og barnefamilier i et folkehelseperspektiv
- Kartlegging av friluftsområde(NY)
- En plan for eierstrategi (NY)
- Hovedplan avløp
- Områderegulering Prestteigen – Korsen
- Områderegulering næringsområder – Haukdalsmyra? Løklia?
- Plan for eierstrategi
- Plan for psykisk helsearbeid
- Kulturplan for Midtre Gauldal

15 KONKLUSJON

Rådmannen anbefaler at følgende 8 ulike planarbeider skal **prioriteres** i kommende kommunestyreperiode. (Det betyr likevel ikke at de som ikke er markert grønn i tabellen over likevel kan revideres dersom det er ressurser i den enkelte enhet i planperioden). Bakgrunnen for prioriteringene ligger først og fremst i anbefalinger fra enhetsledere/faglige rådgivere, samtidig som at samfunnsutviklingen for øvrig er vurdert. Planene er ikke satt i prioritert rekkefølge.

Kommunedelplan Soknedal

Områderegulering Prestteigen – Korsen

Kommuneplanens arealdel

Hovedplan avløp

Forebygge fattigdom og sosial eksklusjon blant barn, unge og barnefamilier i et folkehelseperspektiv

Kulturplan for Midtre Gauldal

Pleie- og omsorgsplan

Strategiplan for boligpolitikken i Midtre Gauldal kommune

(Områderegulering næringsområder?)

Styringsgruppas innstilling til Kommunestyret:

Endringer fra Rådmannens innstilling er merket med grønn tekstfarge.

- Kommunedelplan Soknedal
- Områderegulering Prestteigen – Korsen
- Kommuneplanens arealdel
- Hovedplan avløp
- Forebygge fattigdom og sosial eksklusjon blant barn, unge og barnefamilier i et folkehelseperspektiv
- Kulturplan for Midtre Gauldal
- Pleie- og omsorgsplan
- Strategiplan for boligpolitikken i Midtre Gauldal kommune
- Strategi for fritidsbolig (samordnes med Kommuneplanens arealdel eller strategiplan for boligpolitikken)
- Områderegulering Haukdalsmyra
- Kommunedelplan Støren

KILDER

Utover kildene som er nevnt under, er enhetsledere og faglige rådgivere i Midtre Gauldal jevnlig referert i dokumentet innen sine respektive fagområder.

Skriftlige kilder

Folkehelseprofil Midtre Gauldal Midtre Gauldal (2015) - Folkehelseprofil Midtre Gauldal Midtre Gauldal. Folkehelseinstituttet (FHI)

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2015) Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Vedtatt ved kongelig resolusjon 12. juni 2015. KMD

KOSTRA – analyse Midtre Gauldal kommune (2015)

Midtre Gauldal Kommune (2016) Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Midtre Gauldal Kommune (folkehelse rapport)

Midtre Gauldal Kommune (2015) Handlingsprogram med økonomiplan 2016-2019

Midtre Gauldal Kommune (2015) Kommunepanens samfunnsdel 2014-2030

Midtre Gauldal Kommune (2015) Kommunereformen 2015 – felles utredning for Rennebu og Midtre Gauldal kommuner

Sør- Trøndelag Fylkeskommune (2015) Trøndelag i tall som grunnlag for regional planstrategi

Tiltaksplan for næringsutvikling i Midtre Gauldal Kommune 2013-2016

Trondheimsregionen (2015) Befolkningsprognoser

Trondheimsregionen 2040 (2015) Et prosjekt som beregner areal- og investeringsbehov 2014-2040 for kommunale tjenester i kommunene utenom Trondheim

Wollscheid, S (2013) Psykologi. Tidsskrift for nors psykologforening. Hentet 10.10.2014 fra www.psykologitidsskriftet.no

Elektroniske kilder

www.fhi.no - folkehelseinstituttet

www.lovdatabank.no - norske lover i elektronisk form

www.ssb.no – statistikkbanken

www.helsedirektoratet.no

www.met.no – meteorologisk institutt